YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

14 päivänä huhtikuuta 2005 *

Asiassa C-341/02,

jossa on kyse EY 226 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 25.9.2002,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään J. Sack ja H. Kreppel, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Saksan liittotasavalta, asiamiehinään W.-D. Plessing ja A. Tiemann,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann sekä tuomarit A. Rosas (esittelevä tuomari), K. Lenaerts, S. von Bahr ja K. Schiemann,

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M.-F. Contet,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 29.4.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio vaatii kanteellaan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut EY 49 artiklan ja palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon 16 päivänä joulukuuta 1996 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/71/EY (EYVL 1997, L 18, s. 1) 3 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole tunnustanut vähimmäispalkan osatekijöiksi kaikkia niitä korotuksia ja lisiä, joita toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneet työnantajat ovat maksaneet Saksaan työhön lähetetyille rakennusalan työntekijöilleen — tämän alan

työntekijöille myönnettävää lisää lukuun ottamatta — ja koska se ei tästä syystä ole ottanut huomioon palkanosia, jotka kyseiset työnantajat ovat tosiasiallisesti maksaneet työhön lähetetyille työntekijöilleen.

2 Saksan liittotasavalta vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin hylkää kanteen ja velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

3 Direktiivin 96/71 12 perustelukappaleessa todetaan, että yhteisön oikeus ei estä jäsenvaltioita ulottamasta lainsäädäntönsä soveltamisalaa tai työmarkkinaosapuolten tekemiä työehtosopimuksia koskemaan kaikkia alueellaan työskenteleviä palkattuja työntekijöitä, tilapäiset mukaan lukien, vaikka työnantaja olisikin sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon.

4 Direktiivin 96/71 1 artiklan, jonka otsikkona on "Soveltamisala", 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tätä direktiiviä sovelletaan jäsenvaltioon sijoittautuneisiin yrityksiin, jotka tarjotessaan valtioiden välillä palveluja lähettävät — — työntekijöitä työhön toisen jäsenvaltion alueelle."

Saman direktiivin 3 artiklan, jonka otsikkona on "Työehdot ja -olot", 1 ja 7 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että työsuhteeseen sovellettavasta lainsäädännöstä riippumatta 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut yritykset takaavat jäsenvaltion alueelle työhön lähetetylle työntekijälle jäljempänä tarkoitettujen seikkojen osalta työehdot ja -olot, jotka siinä jäsenvaltiossa, jossa työ suoritetaan, vahvistetaan:

— laein, asetuksin tai hallinnollisin määräyksin,

ja/tai

— 8 kohdassa tarkoitetulla tavalla yleisesti sovellettaviksi julistetuin työehtosopimuksin — — siltä osin kuin ne koskevat jotain liitteessä tarkoitettua toimintaa:

— —

c) vähimmäispalkat, myös ylityökorvaukset; tätä alakohtaa ei sovelleta täydentäviin työeläkejärjestelmiin

— —

Tässä direktiivissä ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettujen vähimmäispalkkojen käsite määritellään sen jäsenvaltion lainsäädännössä ja/tai kansallisen käytännön mukaan, jonne työntekijä on lähetetty työhön.

— —

7. Mitä 1 ja 6 kohdassa säädetään, ei estä työntekijöille suotuisampien työehtojen soveltamista.

Lähetettynä olosta maksettavat lisät katsotaan osaksi vähimmäispalkkaa siltä osin kuin niitä ei makseta korvauksena lähetettynä olosta aiheutuneista tosiasiallisista kustannuksista, kuten matka-, majoitus- tai ruokailukustannuksista."

Kansallinen lainsäädäntö

6 Työntekijöiden työhön lähettämisestä 26.2.1996 annettua lakia (Arbeitnehmer-Entsendegesetz) (Bundesgesetzblatt, jäljempänä BGBl. 1996 I, s. 227), sellaisena kuin se oli voimassa perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä (jäljempänä AEntG), sovelletaan rakennusteollisuuteen.

7 AEntG:n 1 §:n 1 momentin mukaan tiettyjä yleissitovia työehtosopimuksia sovelletaan ulkomaille sijoittautuneisiin työnantajiin ja niiden Saksaan työhön lähetettyihin työntekijöihin. Kyseisen säännöksen sanamuoto on seuraava:

"Rakennusteollisuuden — — yleisesti sovellettavaksi julistetun työehtosopimuksen oikeusnormeja, jotka koskevat vähimmäispalkkaa, ylityökorvaukset mukaan lukien, — — sovelletaan — — myös ulkomaille sijoittautuneen työnantajan ja sen edellä tarkoitetun työehtosopimuksen alueelliseen soveltamisalaan kuuluvassa paikassa työskentelevän työntekijän väliseen työsuhteeseen. Ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetun työnantajan on myönnettävä ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetun kaltaisen työehtosopimuksen alueelliseen soveltamisalaan kuuluvassa paikassa työskentelevälle työntekijälleen ainakin mainitussa työehtosopimuksessa vahvistetut työehdot."

8 Kussakin tilanteessa AEntG:n perusteella sovellettavien työehtosopimusten luettelo on ulkomaille sijoittautuneiden työnantajien käyttöön tarkoitetussa käsikirjassa, joka koskee työntekijöiden työhön lähettämisestä annettua lakia (Merkblatt für Arbeitgeber mit Sitz im Ausland zum Arbeitnehmer-Entsendegesetz, jäljempänä käsikirja).

9 Rakennusalan vähimmäispalkasta Saksan liittotasavallan alueella 26.5.1999 annetun työehtosopimuksen (Tarifvertrag zur Regelung eines Mindestlohnes im Baugewerbe im Gebiet der Bundesrepublik Deutschland) (jäljempänä vähimmäispalkkaa koskeva työehtosopimus) 2 kohdassa määrätään, että vähimmäispalkka muodostuu edellä mainitussa työehtosopimuksessa määrätystä tuntipalkasta ja rakennusalan työntekijöille myönnettävästä lisästä, ja nämä kaksi tekijää muodostavat yhdessä työehtosopimuksen mukaisen kokonaistuntipalkan. Kyseisen sopimuksen määräykset on julistettu yleisesti sovellettaviksi rakennusalan pakottavista työehdoista

25.8.1999 annetulla asetuksella (Verordnung über zwingende Arbeitsbedingungen im Baugewerbe) (BGBl. 1999 I, s. 1894).

10 Vähimmäispalkkaa koskeva työehtosopimus, joka oli voimassa 1.9.2000–31.8.2002, oli 2.6.2000 tehty työehtosopimus, joka oli julistettu yleisesti sovellettavaksi 17.8.2000.

11 Lomia, lomista maksettavaa korvausta, palkallisten lomien osalta käyttöön otettuja rahastojärjestelmiä ja etenkin vaikeista töistä ja ylityötunneista maksettavia lisäkorvauksia koskevat säännöt on vahvistettu muissa yleisesti sovellettaviksi julistetuissa työehtosopimuksissa.

12 Käsikirjan, sellaisena kuin sitä sovellettiin perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä, liitteessä 4 todetaan, että työnantajan maksamia korotuksia ja lisiä ei rakennusalan työntekijöille myönnettävää yleistä lisää lukuun ottamatta pidetä vähimmäispalkan osina. Kyseisessä liitteessä tarkennetaan, että viimeksi mainittuihin lisiin kuuluvat erityisesti ylityökorvaukset, yö- ja sunnuntaityöstä tai muina pyhäpäivinä suoritettavasta työstä maksettavat korvaukset sekä matkakorvaukset ja vaikeiden työolosuhteiden perusteella maksettavat lisät.

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

13 Komissio on kantelun johdosta tullut siihen tulokseen, että Saksassa sovellettu menetelmä, jonka mukaan vähimmäispalkan osiksi ei tunnusteta kaikkia niitä

korotuksia ja lisiä, joita toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneet työnantajat ovat maksaneet Saksan liittotasavaltaan työhön lähetetyille rakennusalan työntekijöilleen, oli ristiriidassa direktiivin 96/71 säännösten kanssa ja että tällä oli vaikutusta EY 49 artiklaan perustuvaan palvelujen tarjoamisen vapauteen. Se osoitti näin ollen 3.4.2000 mainitulle jäsenvaltiolle virallisen huomautuksen ja kehotti tätä esittämään asiaa koskevat huomautuksensa.

14 Saksan hallitus kiisti 21.6.2000 päivätyllä kirjeellä väitetyn jäsenyysvelvoitteiden loukkaamisen nojautuen etenkin direktiivin 96/71 3 artiklan 1 kohdan toiseen alakohtaan. Sen mukaan vähimmäispalkan käsite määritellään sen jäsenvaltion lainsäädännössä tai kansallisen käytännön mukaan, jonne työntekijä on lähetetty työhön. Kyseisen palkan noudattamista valvottaessa huomioon ei voida Saksassa voimassa olevien säännösten mukaan ottaa lisiä, jotka horjuttavat sovellettavassa työehtosopimuksessa määriteltyä palkan ja työn välistä suhdetta. Saksan hallitus on kuitenkin ilmoittanut olevansa valmis ottamaan huomioon tietyt etuudet, jotka eivät heikennä kyseistä suhdetta, ja muuttamaan tarvittaessa käsikirjaa tämän mukaisesti.

15 Koska komissio ei ollut tyytyväinen Saksan liittotasavallan selityksiin, se lähetti 2.4.2001 kyseiselle jäsenvaltiolle perustellun lausunnon, jossa se kehotti tätä toteuttamaan lausunnon noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa sen tiedoksiantamisesta.

16 Koska Saksan hallitus vastasi kyseiseen perusteltuun lausuntoon 31.5.2001 päivätyllä kirjeellä, jossa se myönsi, että tietyt käsikirjan osat eivät olleet täysin direktiivin 96/71 säännösten mukaisia, ja toisti useilta kohdin aikaisemmin esittämänsä väitteet, komissio päätti nostaa nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

Kanne

Asianosaisten lausumat

17 Komissio väittää, että Saksan lainsäädäntö, jonka mukaan verrattaessa yhtäältä Saksan lainsäädännössä vahvistettua vähimmäispalkkaa ja toisaalta muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden työnantajien työhön lähetetyille työntekijöilleen tosiasiallisesti maksamaa palkkaa on korotusten ja lisien osalta otettava huomioon vähimmäispalkan osina yksinomaan rakennusalan työntekijöille myönnettävä yleinen lisä, on ristiriidassa direktiivin 96/71 ja EY 49 artiklan kanssa.

18 Komission mukaan muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneet työnantajat voivat kyseisissä valtioissa sovellettavien säännösten nojalla olla velvollisia maksamaan normaalin tuntipalkan lisäksi muita palkanosia. Saksan lainsäädännön mukaan kyseisiä osia ei kuitenkaan voida ottaa huomioon vähimmäispalkkaa laskettaessa. Komissio väittää, että korotusten ja lisien huomioon ottamatta jättäminen johtaa palkkakuluihin, jotka ovat paljon korkeammat kuin kulut, jotka saksalaisten työnantajien on maksettava työntekijöilleen, ja että muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneita työnantajia estetään tällä tavoin tarjoamasta palvelujaan Saksassa. Vaikka on totta, että jäsenvaltiolla, jonka alueelle työntekijä on lähetetty työhön, on direktiivin 96/71 perusteella oikeus määritellä vähimmäispalkka, se ei kuitenkaan voi verrattaessa kyseistä palkkaa ja muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden työnantajien maksamaa palkkaa edellyttää oman palkkarakenteensa noudattamista.

19 Komissio arvostelee Saksan liittotasavaltaa erityisesti siitä, ettei tämä tunnusta vähimmäispalkan osiksi tiettyjä kolmannentoista ja neljännentoista kuukauden palkan kaltaisia lisiä eikä toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneiden työnantajien suorittamia maksuja saksalaisiin rahastoihin verrattavissa oleviin loma- ja korvausrahastoihin siltä osin kuin kyseiset määrät suoritetaan suoraan tai välillisesti toiseen jäsenvaltioon työhön lähetetylle työntekijälle.

20 Saksan hallitus toteaa muuttavansa lähiaikoina käsikirjaa siltä osin kuin on kyse toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen työnantajan maksamista korotuksista ja lisistä, jotka ovat erilaisia kuin ne, joilla muutetaan työntekijän suorituksen ja hänen saamansa palkan välistä suhdetta. Kyseiset korotukset ja lisät olisi sen mukaan lähtökohtaisesti tunnustettava vähimmäispalkan osiksi.

21 Sellaisia korotuksia ja lisiä, joilla muutetaan yhtäältä työntekijän suorituksen ja toisaalta hänen saamansa vastikkeen välistä tasapainoa, ei sitä vastoin voida Saksan lainsäädännön mukaan katsoa osaksi vähimmäispalkkaa, eikä niitä voida tunnustaa kyseisen palkan osiksi verrattaessa Saksan lainsäädännön perusteella maksettavan palkan määrää ja toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden työntekijöiden maksamaa palkkaa. Vähimmäispalkkaa koskevassa työehtosopimuksessa ei näet pelkästään vahvisteta absoluuttista määrää, vaan siihen sisältyy myös muita sääntöjä, jotka koskevat palkan, joka työnantajan on maksettava, ja suorituksen, joka työntekijän on tehtävä, välistä suhdetta. Erityisistä lisistä säännellään muussa puitetyöehtosopimuksessa kuin vähimmäispalkkaa koskevassa työehtosopimuksessa.

22 Saksan hallitus väittää, että sellaisten tavanomaisen työajan ulkopuolella suoritettujen työtuntien, joihin liittyy tuloksen laadun kannalta erityisen suuria vaatimuksia tai jotka merkitsevät hankaluuksia ja erityisiä vaaroja, taloudellinen arvo on suurempi kuin tavanomaisten työtuntien ja että niihin liittyviä lisiä ei voida ottaa huomioon vähimmäispalkkaa laskettaessa. Jos kyseiset summat otettaisiin huomioon vähim-

mäispalkkaa laskettaessa, työntekijä menettäisi edellä mainittuja työtunteja vastaavan taloudellisen vasta-arvon.

23 Saksan hallitus väittää, että komissio nojautuu kanteessaan Saksan lainsäädäntöä koskevaan väärinkäsitykseen. Komissio olettaa virheellisesti, että kyseisen lainsäädännön perusteella toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut työnantaja on velvollinen silloin, kun on kyse erityisiä vaikeuksia sisältävästä työstä, maksamaan vähimmäispalkan lisäksi saksalaisia lisäkorvauksia.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

24 Alustavasti on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisön oikeus ei estä jäsenvaltiota vaatimasta, että toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut yritys, joka tarjoaa palveluja ensiksi mainitun jäsenvaltion alueella, maksaa työntekijöilleen tämän valtion kansallisissa säännöissä vahvistettua vähimmäispalkkaa (yhdistetyt asiat 62/81 ja 63/81, Seco ja Desquenne & Giral, tuomio 3.2.1982, Kok. 1982, s. 223, Kok. Ep. VI, s. 311, 14 kohta; asia C-272/94, Guiot, tuomio 28.3.1996, Kok. 1996, s. I-1905, 12 kohta; yhdistetyt asiat C-369/96 ja C-376/96, Arblade ym., tuomio 23.11.1999, Kok. 1999, s. I-8453, 33 kohta; asia C-165/98, Mazzoleni ja ISA, tuomio 15.3.2001, Kok. 2001, s. I-2189, 28 ja 29 kohta ja asia C-164/99, Portugaia Construções, tuomio 24.1.2002, Kok. 2002, s. I-787, 21 kohta). Tällaisten sääntöjen soveltamisella on voitava taata niillä tavoitellun päämäärän eli työhön lähetettyjen työntekijöiden suojelun toteuttaminen, eikä niillä saa ylittää sitä, mikä on tarpeen tämän päämäärän saavuttamiseksi (ks. vastaavasti mm. em. yhdistetyt asiat Arblade ym., tuomion 35 kohta; em. asia Mazzoleni ja ISA, tuomion 26 kohta ja asia C-60/03, Wolff & Müller, tuomio 12.10.2004, Kok. 2004, s. I-9553, 34 kohta).

25 Kyseinen oikeuskäytäntö on vahvistettu direktiivin 96/71 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa, jonka mukaan jäsenvaltioiden on huolehdittava, että työsuhteeseen sovellettavasta lainsäädännöstä riippumatta kyseisessä direktiivissä tarkoitetut yritykset takaavat jäsenvaltion alueelle työhön lähetetylle työntekijälle työehdot ja -olot, jotka koskevat etenkin vähimmäispalkkoja, ylityökorvaukset mukaan lukien, ja jotka vahvistetaan siinä jäsenvaltiossa, jossa työ suoritetaan, annetuin säännöksin. Kyseisen kohdan toisessa alakohdassa tarkennetaan, että vähimmäispalkan käsite määritellään "sen jäsenvaltion lainsäädännössä ja/tai kansallisen käytännön mukaan, jonne työntekijä on lähetetty työhön".

26 Esillä olevassa asiassa on selvää, että Saksan liittotasavalta on AEntG:n yhteydessä käyttänyt direktiivissä 96/71 annettua mahdollisuutta antaa säännöksiä, jotka koskevat sen alueella sovellettavaa vähimmäispalkkaa. Kuten tämän tuomion 7–10 kohdasta ilmenee, tiettyjen vähimmäispalkkaa koskevan työehtosopimuksen kaltaisten yleissitovien työehtosopimusten soveltamisalan piiriin kuuluvat edellä mainitun lain 1 §:n 1 momentin mukaan myös ulkomaille sijoittautuneet työnantajat ja niiden Saksaan työhön lähetetyt työntekijät. Kussakin tapauksessa AEntG:n säännösten perusteella sovellettavien työehtosopimusten luettelo on käsikirjassa.

27 Käsiteltävänä olevan asian asianosaiset ovat kuitenkin eri mieltä siitä menetelmästä, jota on sovellettava verrattaessa Saksan lainsäädännön perusteella maksettavaa vähimmäispalkkaa ja toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden työnantajien työhön lähetetyille työntekijöilleen tosiasiallisesti maksamaa palkkaa. Esillä oleva kysymys koskee näin ollen sitä, mitkä korotukset ja lisät jäsenvaltion on otettava huomioon vähimmäispalkan osina silloin kun se selvittää sitä, onko kyseinen palkka maksettu asianmukaisesti.

28 On huomautettava, että käsikirjan liitteen 4 mukaan työnantajan maksamia korotuksia ja lisiä ei Saksassa katsota vähimmäispalkan osiksi rakennusalan

työntekijöille myönnettävää yleistä lisää lukuun ottamatta. Oikeudenkäyntiasiakirjoista ilmenee, että viimeksi mainitun lisän lisäksi huomioon otetaan tältä osin ne työsopimuksen mukaiset suoritukset, jotka maksetaan kansallisen palkan ja AEntG:n perusteella maksettavan palkan välisen eron korvaamiseksi. Komissio on kuitenkin sitä mieltä, että vähimmäispalkkaa laskettaessa on lähtökohtaisesti otettava huomioon kaikki ne korotukset ja lisät, jotka Saksan ulkopuolelle sijoittautuneet työnantajat ovat maksaneet työhön lähetetyille työntekijöilleen.

29 Aluksi on tarkennettava asianosaisten olevan samaa mieltä siitä, että direktiivin 96/71 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan ja 7 kohdan toisen alakohdan mukaan vähimmäispalkan osatekijöinä ei tarvitse ottaa huomioon ylityökorvauksia, maksuja täydentäviin työeläkejärjestelmiin, lähetettynä olosta aiheutuneista tosiasiallisista kustannuksista maksettuja summia ja muulla kuin tuntiperusteella laskettuja kiinteämääräisiä summia. Huomioon on otettava bruttomääräinen palkka.

30 Tämän jälkeen on korostettava, ettei Saksan hallitus kiistä sitä, että käsikirja ei ole täysin direktiivin 96/71 säännösten mukainen. Se on myös muuttanut sitä perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymisen jälkeen komission esittämällä tavalla siten, että "sääntö–poikkeus"-suhde on käännetty toisin päin korotusten ja lisien huomioon ottamisen osalta. Kyseisen muutoksen jälkeen vähimmäispalkan maksamista valvottaessa huomioon otetaan kaikki toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen työnantajan suorittamat ylimääräiset maksut siltä osin kuin yhtäältä työntekijän suorituksen ja toisaalta hänen saamansa vastikkeen välistä suhdetta ei muuteta työntekijän haitaksi.

31 Lisäksi Saksan hallitus toteaa vastineessaan, että käsikirjan sanamuotoa on tarkoitus täydentää siten, että kolmannentoista ja neljännentoista kuukauden palkkoihin perustuvat lisät tunnustetaan vähimmäispalkan osiksi sillä edellytyksellä, että ne maksetaan säännönmukaisesti, tosiasiallisesti ja peruuttamattomasti sekä niiden suhteellisen osuuden mukaisesti siltä ajalta, jona työntekijä on Saksaan työhön lähetettynä, ja että ne ovat työntekijän käytettävissä määrättynä maksupäivänä. Komissio katsoo vastauksessaan, että kyseisen muutosehdotuksen perusteella kansallisesta järjestelmästä voi tältä osin tulla direktiivin 96/71 mukainen.

32 On todellakin todettava, että Saksan hallituksen tällä tavoin toteuttamat ja ehdottamat muutokset ovat omiaan poistamaan kyseisen kansallisen lainsäädännön ja direktiivin 96/71 säännösten väliset eri ristiriitaisuudet.

33 On kuitenkin muistutettava, että kun arvioidaan sitä, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, on otettava huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se oli perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä (ks. mm. asia C-63/02, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, tuomio 16.1.2003, Kok. 2003, s. I-821, 11 kohta ja asia C-313/03, komissio v. Italia, tuomio 16.12.2004, 9 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Yhteisöjen tuomioistuin ei voi ottaa huomioon tämän jälkeen tapahtuneita muutoksia (ks. mm. asia C-482/03, komissio v. Irlanti, tuomio 18.11.2004, 11 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

34 Toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden työnantajien saksalaisiin rahastoihin verrattavissa oleviin loma- ja korvausrahastoihin suorittamien maksujen osalta Saksan hallituksen perusteltuun lausuntoon antamasta vastauksesta ilmenee, että kyseiset maksut vastaavat Saksassa palkallisia lomia ja lomalisiä. Kyseinen hallitus väittää

kantajan vastaukseen antamassaan vastauksessa, että asia olisi tältä osin ratkaistava ottaen huomioon sen väitteet, jotka koskevat lomarahojen maksamista niiden suhteellisen osuuden mukaisesti ja erääntymistä koskevia sääntöjä. Se on suullisessa käsittelyssä todennut, että kyseiset lomarahat on maksettava aikaan suhteutettuina ja palkanmaksupäivänä.

35 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä komission on näytettävä toteen väitteensä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä. Sen tehtävänä on toimittaa yhteisöjen tuomioistuimelle tarvittavat tiedot, jotta tämä voi todeta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen, eikä komissio tällöin voi nojautua minkäänlaisiin olettamiin (ks. mm. asia 96/81, komissio v. Alankomaat, tuomio 25.5.1982, Kok. 1982, s. 1791, 6 kohta ja asia C-194/01, komissio v. Itävalta, tuomio 29.4.2004, Kok. 2004, s. I-4579, 34 kohta).

36 Perustellun lausunnon, kanteen ja komission antaman vastauksen perusteella ei kuitenkaan voida arvioida, onko väite, joka koskee toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden työnantajien saksalaisiin rahastoihin verrattavissa oleviin loma- ja korvausrahastoihin suorittamien maksujen huomioon ottamatta jättämistä vähimmäispalkkaa laskettaessa, itsenäinen väite vai sulautuuko se sitä vastoin väitteeseen, joka koskee kolmannentoista ja neljännentoista kuukauden palkkaan perustuvien lisien huomioon ottamatta jättämistä kyseisestä laskelmaa tehtäessä. Se, että Saksan hallituksella on ollut vaikeuksia vastata niihin komission väitteisiin, jotka koskevat lomarahastoihin suoritettavia maksuja, vahvistavat sitä, että nämä väitteet eivät ole selviä.

37 Tässä tilanteessa on ilmeistä, että komissio ei ole esittänyt riittävän selkeästi väitteensä täsmällistä ulottuvuutta eikä se ole toimittanut yhteisöjen tuomioistuimelle tarvittavia tietoja, joiden perusteella voitaisiin todeta, merkitseekö se, että vastaaja ei ole ottanut esillä olevassa asiassa kyseessä olevan kaltaisia maksuja huomioon vähimmäispalkkaa määriteltäessä, direktiivin 96/71 3 artiklan mukaisten velvoitteiden noudattamatta jättämistä vai ei.

38 Lopuksi on arvioitava pääkysymystä, joka on edelleen riidanalainen ja joka koskee sitä, onko sellaiset työnantajan maksamat korotukset ja lisät, jotka Saksan hallituksen mukaan muuttavat yhtäältä työntekijän suorituksen ja toisaalta hänen saamansa vastikkeen välistä tasapainoa, tunnustettava vähimmäispalkan osiksi. Kyse on etenkin laatupalkkioista ja likaavista, vaikeista tai vaarallisista töistä maksettavista palkkioista.

39 On katsottava, että toisin kuin komissio väittää, sellaisia korotuksia ja lisiä, joita ei ole määritelty vähimmäispalkan osiksi sen jäsenvaltion lainsäädännössä tai kansallisen käytännön mukaan, jonne työntekijä on lähetetty työhön, ja jotka muuttavat yhtäältä työntekijän suorituksen ja toisaalta hänen saamansa vastikkeen välistä suhdetta, ei direktiivin 96/71 säännösten perusteella voida pitää tällaisina palkanosina.

40 On näet täysin normaalia, että jos työnantaja edellyttää työntekijän tekevän ylimääräistä työtä tai ylityötunteja erityisissä olosuhteissa, tämä lisäsuoritus korvataan tälle työntekijälle, eikä kyseistä korvausta oteta huomioon vähimmäispalkkaa laskettaessa.

41 Tämän tuomion 30–33 kohdasta seuraa kuitenkin, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut direktiivin 96/71 3 artiklan mukaisia velvoitteitaan.

42 Koska jäsenyysvelvoitteita on todettu loukatun tämän direktiivin perusteella, kannetta ei ole tarpeen tutkia EY 49 artiklan osalta.

43 Tässä tilanteessa on todettava, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut direktiivin 96/71 3 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole tunnustanut vähimmäispalkan osiksi sellaisia korotuksia ja lisiä, joilla ei muuteta työntekijän suorituksen ja hänen saamansa vastikkeen välistä suhdetta ja jotka toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneet työnantajat maksavat Saksaan työhön lähetetyille rakennusalan työntekijöilleen tämän alan työntekijöille myönnettävää yleistä lisää lukuun ottamatta.

44 Kanne hylätään muilta osin.

Oikeudenkäyntikulut

45 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Kyseisen artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa määrätään kuitenkin, että jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi, yhteisöjen tuomioistuin voi määrätä, että kukin vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan. Koska komissio ja Saksan liittotasavalta ovat molemmat osin hävinneet asian, on määrättävä, että kumpikin asianosainen vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon 16 päivänä joulukuuta 1996 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/71/EY 3 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole tunnustanut vähimmäispalkan osiksi sellaisia korotuksia ja lisiä, joilla ei muuteta työntekijän suorituksen ja hänen saamansa vastikkeen välistä suhdetta ja jotka toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneet työnantajat maksavat Saksaan työhön lähetetyille rakennusalan työntekijöilleen tämän alan työntekijöille myönnettävää yleistä lisää lukuun ottamatta.**

2) **Kanne hylätään muilta osin.**

3) **Asianosaiset vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Allekirjoitukset